

Návrh na určenie národného koordinačného orgánu pre Fond solidarity Európskej únie a nástroj EU Facility na programové obdobie 2028 – 2034.

I. Východiská

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky v súčasnosti zabezpečuje plnenie úloh Slovenskej republiky vyplývajúcich z Nariadenia Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje Fond solidarity Európskej únie v platnom znení a vykonáva činnosti zodpovedného orgánu na národnej úrovni vo vzťahu k Európskej komisii.

Európska komisia v rámci návrhu viacročného finančného rámca Európskej únie na obdobie 2028 – 2034 navrhuje novú architektúru financovania založenú na integrovanom prístupe k podpore reforiem a strategických investícií členských štátov. Navrhovaný rámec predpokladá väčší dôraz na posilňovanie odolnosti, pripravenosti na krízové situácie, civilnej ochrany, ochrany kritickej infraštruktúry a schopnosti reagovať na prírodné katastrofy, bezpečnostné a hybridné hrozby.

Hoci legislatívny proces na úrovni Európskej únie ešte nebol ukončený, je nevyhnutné vytvoriť organizačné a koordinačné predpoklady na včasnú prípravu Slovenskej republiky na nové programové obdobie 2028 - 2034.

II. Určenie národného koordinačného orgánu pre Fond solidarity Európskej únie

Vzhľadom na pôsobnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“) v oblasti civilnej ochrany, krízového riadenia, integrovaného záchranného systému a ochrany kritickej infraštruktúry, je nevyhnutné určiť ministerstvo ako národný koordinačný orgán pre Fond solidarity Európskej únie a zároveň ako koordinátora prípravy a implementácie pripravovaného finančného nástroja EU Facility v rámci viacročného finančného rámca EÚ na programové obdobie 2028 – 2034.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky disponuje odbornými skúsenosťami, administratívnymi kapacitami a zavedenými mechanizmami koordinácie pri implementácii Fondu solidarity Európskej únie. Zverenie koordinačnej a vecnej pôsobnosti jednému ústrednému orgánu štátnej správy zabezpečí kontinuitu výkonu činností, jednotnú komunikáciu s Európskou komisiou a efektívnu koordináciu prípravy legislatívnych, analytických a strategických dokumentov, ako aj podporu pre budovanie kapacít.

III. Nástroj EU Facility na programové obdobie 2028 - 2034

Navrhovaný nový finančný nástroj EU Facility, ktorý je predmetom procesu prípravy viacročného finančného rámca EÚ na programové obdobie 2028 – 2034 má umožniť Európskej únii pružne a efektívne financovať nové priority a reagovať na nepredvídané udalosti, a to bez potreby zdĺhavých zmien rozpočtu. Zároveň má slúžiť na podporu opatrení zameraných najmä na reakciu na prírodné katastrofy, posilňovanie solidarity medzi členskými štátmi, pripravenosť na krízy a budovanie odolnosti, ako aj na financovanie nových iniciatív Európskej únie podľa aktuálnych potrieb. V súlade s návrhom Európskej komisie sa zároveň predpokladá začlenenie súčasného Fondu solidarity Európskej únie do tohto finančného nástroja, s cieľom zrýchliť a zefektívniť poskytovanie finančnej pomoci po katastrofách a mimoriadnych situáciách.

Príprava Slovenskej republiky na nové programové obdobie 2028 – 2034 si preto vyžaduje vytvorenie podmienok na koordináciu prípravy a realizáciu reformných opatrení a investičných potrieb, pričom osobitná pozornosť bude venovaná investíciám zameraným na rozvoj systému civilnej ochrany, krízového riadenia, ochrany kritickej infraštruktúry, zvyšovanie pripravenosti na mimoriadne udalosti, rozvoj kapacít integrovaného záchranného systému a budovanie odolnosti štátu voči mimoriadnym situáciám a katastrofám.

Efektívne a účinné zabezpečenie využívania finančného nástroja Európskej únie EU Facility v novom programovom období 2028 – 2034 si preto vyžaduje vytvorenie jednotného koordinačného mechanizmu na národnej úrovni, ktorý zabezpečí koordináciu spolupráce s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy a komunikáciu s Európskou komisiou.

S prihliadnutím na vecnú pôsobnosť Ministerstva vnútra Slovenskej republiky najmä v oblasti krízového riadenia, civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému a ochrany kritickej infraštruktúry sa navrhuje, aby ministerstvo zabezpečovalo koordináciu prípravy investičných priorít a implementačných mechanizmov pre oblasti, ktoré prispievajú k posilňovaniu odolnosti štátu voči mimoriadnym situáciám a hrozbám.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky bude ako národný koordinačný orgán zabezpečovať najmä koordináciu plnenia úloh Slovenskej republiky vyplývajúcich z príslušných právnych aktov Európskej únie, koordináciu prípravy analytických, strategických a programových dokumentov, komunikáciu s Európskou komisiou, spoluprácu s dotknutými ústrednými orgánmi štátnej správy a ostatnými relevantnými subjektmi, ako aj koordináciu prípravy a implementácie prostriedkov financovaných z nástroja EU Facility.

Určením Ministerstva vnútra Slovenskej republiky ako národného koordinačného orgánu sa zabezpečí jednotné riadenie prípravy a implementácie finančného nástroja EU Facility na národnej úrovni, nadviaže sa na existujúce skúsenosti rezortu s koordináciou Fondu solidarity Európskej únie a vytvoria sa podmienky na efektívne čerpanie finančných prostriedkov Európskej únie určených na posilňovanie odolnosti štátu, civilnej ochrany, krízového riadenia a ochrany kritickej infraštruktúry.